

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învolală

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Pentru și contra

(x) Parlamentul ungar de astăzi s'a dovedit în chestiunea votului femeiesc, cum am anunțat, cât se poate de necavaleresc.

Sexul frumos, care în ședința aceea memorabilă împodobise cu prezența sa galeriile camerei, n'a avut darul d'a putea înmuia inimile părinților patriei, — pe semne înțărmași puternic împotriva tuturor ispitelor de orice soi.

Așa, majoritatea zdrobitoare a zădărnicit, deocamdată, acordarea dreptului de alegere pe seama femeilor din Ungaria.

Argumentele, aduse *pentru* și *contra*, sânt multe și felurite.

Cei ce caută motive în favoarea femeilor zic că acest drept ar trebui să li se dea nu în interes feminin special, ci în interesul general al țării.

Toate persoanele care muncesc într'o societate omenească, trebuie să fie împărțite egal și în ale politice.

Este o îndrăzneală dintre cele mai ciudate a parlamentelor: să dezbată sute de chestiuni care privesc și sexul feminin, în lipsa lui totală dela asemenea desbateri.

Zădarnic muncesc pe câmpuri și în fabricile miile de fete și femei; zădarnic se năcăjesc, în absența capului familiar, să crească mlădițele ce li s'au încredințat, — ele, fie țărane, fie muncitoare la fabrică, n'au dreptul votului.

Zădarnic își cheltuiesc altele puterile în școli, în birouri, în spitale, în așezăminte de binefaceri; — nici acestea nu se împărțesc de cinstea și dreptul de-a fi admise la urnă.

O slugă, un portar, care abea știe să-și iscălească numele, poate

să-și dea votul de alegător; dar ființa feminină, chiar dacă ar avea diplomă universitară, nu are drept d'a alege, nici de-a fi aleasă în parlament.

Asemănările, pe tema aceasta, se pot continua la infinit.

Și ele n'ar fi lipsite nici de duh, dar nici de adevăr. —

Părerile *contrare*, ori cum le-am judecă, nu prea aduc lucruri nouă.

Se spune mereu: *Una* este menirea bărbatului; cu totul *alta* este a femeii: Bărbatul are să fie *tată*, femeia are să fie *mamă*.

Chemarea femeilor este *familia*, și nu să facă politică. Intrarea lor în parlament, în loc să înraurească în mod potolitor și alinător asupra discuțiilor, ar contribui și mai mult la ațâțarea patimelor politice. Și celelalte.

Argumentele, de categoria, aceasta s'au scos la iveală și s'au repetat d'atâtea ori, încât ele încep deja a nu mai fi în conformitate cu — adevărul.

Mai aproape de adevăr este afirmarea, că venerabilii domni, cari sânt în contra dreptului de alegere al femeilor, primesc un ajutor neașteptat prin aceea, că societatea femeiescă din Ungaria *nu se luptă destul de serios* și stăruitor pentru drepturile sale.

Lupta o poartă, cu alte cuvinte, mai cu seamă femeile puține de sine stătătoare; celele multe, nu dau, decât foarte puțin sprijin, mai ales platonic, la toată mișcare feminină în chestia reformei electorale.

Când femeile vor voi de fapt să intre în organismul serviciului public, problema de sigur se va deslegă în favoarea lor, cu toată opoziția sexului bărbătesc, atât de neîmblânzit — la aparință.

La o răspântie a vieții

(C.) Tinerii noștri cari au terminat de curând învățământul secundar, se află la o mare răspântie a vieții. E vorba doar ca să-și urmeze studiile mai departe pentru asigurarea unui viitor. În fața acestei răspântii sânt cu atât mai sfoși, cu cât au luat bacalaureatul în vreme de război și nu sânt în situația de a prevedea cari cariere cer o îmbrățișare mai intensivă după încheierea păcii.

Războiul a adus la suprafață o multime de necesități de ordin spiritual, pe cari tinărul absolvent de gimnaziu nu le știe încă aprecia în deajuns. N'am avea nici o îngrijorare și nu ne-am ocupa de chestiunea alegerii carierei, dacă am avea convingerea, că fiecare tinăr abiturient urmează șoaptele inimii sale atunci, când în vederea creării unui viitor își alege o oare-care specialitate. Dar e cunoscut îndeobște, că cei mai mulți își aleg cariera la întâmplare. Nici nu trebuie confirmată aserțiunea aceasta prin oare-care probe, fiindcă nu sânt chiar sporadice cazurile, când tinerii înscriși la drepturi trec la medicină și vice-versa etc.

Sânt apoi cazuri, că tineri cu cariera terminată simțesc mereu aplicare spre alte îndeletniciri, și numai pe lângă chinuri sufletești lucrează pe drumul apucat, numai de mântueală. Ar trebui să facem o anchetă întreagă asupra tuturor profesiunilor ca astfel să preîntâmpinăm repetirea unor asemenea cazuri, fiindcă ar fi dureroase mai ales după război, cu toate că nu va fi mare concurența la cariere.

Dar atunci pentru ce ne mai preocupă chestiunea formării clasei noastre culte viitoare? Dacă într'adevăr după

terminarea războiului vor fi multe drumuri deschise pentru viitorul tinerilor absolvenți de școli medii, mai poate să ne ocupăm de predilecție cu chestiunea aceasta? Avem toată dreptatea să răspundem afirmativ din motivele următoare. Întâi și întâi războiul a abătut privirea mulțimii asupra celor materiale; mulți vor căuta să îmbrățișeze carierele, cari sânt mai mult reclamate de urmările desastroase ale războiului. Așa dară vor merge la academia comercială agronomică, la facultăți de economie națională, la tehnică, școli superioare de comerț etc.

Cei mai mulți îmbrățișează aceste cariere din considerații materiale. Să admitem că și din tragere de inimă. Și atunci rămâne însă constatarea, că chierările mai slab plătite vor fi puțin îmbrățișate după război! Oare pentru ce? Fiindcă puțini au înclinări spre dănsale? Nici decum. Tot considerațiile materiale precumpănesc.

Dar să scoatem mai bine la iveală însemnătatea problemei de față. Războiul n'a fost nicidecum o școală de moravuri. E adevărat, că și acum dela Hristos numărăm anii, și acum merg oamenii la biserică, ba chiar mai des ca în vreme de pace. Dar nu urmează de aici că viața morală ar fi mai înălțată. Nu. Se poate spune cu preotul Gr. G. Petrov, că «uitându-te așa, pedesupra, totul merge de minune; oamenii se nasc și se botează, se căsătoresc și se cunună, mor și se înmormântează. Serbătorile merg la biserică, se spovedesc și slujesc sfeștăni. Toate acestea însă nu se ating de viață, trec pe lângă ea, ca și cum acestea-s una și viața cu totul altceva. Nu încălzește totul. Nu-i foc».

Pentru ce să dăm o altă înfățișare lucrurilor, trebuie să ținem seamă mai

FOIȘOARA

Zădărnice

— Povestire rusească —

(Urmare) 2

Lisaveta își strânsese pumnii și plângea cu lacrimi amare.

Anton mângâiase pe baba Catia și condamnase cu asprime fapta fratelui său Vladimir.

Amândoi copiii se uneau în simțiri și se întrebau: de ce sânt oare oamenii atât de săraci, de n'au nici foc în casă? Și de ce sânt alții așa de bogăți, de nu știu ce să facă cu banii?

Și în mîntea lor de copii se stabilise ideea: că nu e bine așa!

La 18 ani Vladimir intră în armată și tot atunci Anton, care abia avea 15, plecă în capitală să intre la avocat.

Părinții băcților muriră unul după altul și casa lor se vîndu.

Cățiva ani trecură în cari Lisaveta creștea mare și de o frumusețe rară. Într'o zi veni Anton pe neașteptate.

De cinci ani nu se văzuseră. Dar Lisaveta îl cunoscuse îndată.

Și în umbrarul din grădina tinerii își jurară credință pe veci...

Și acum dintr'o lovitură să fie totul sfârșit?

Anton să fie un criminal osândit la închisoare?...
In mîntea Lisavetei intră îndoiala asupra dreptății omenești.

Dar mama ei se înfiorase de cele auzite. Și preotul care fusese și el sfătuit eră de părere că numai un om stricat poate să vorbească rău de persoana sfântă a țării.

Cine vorbește astfel cum a vorbit Anton, e un nihilist, mai primejdios decât ucigașul și hoțul!

Lisaveta ascultă în tăcere toate acestea, dar nu le crezută. Simțea ea că este, că trebuie să fie, o altă dreptate, decât aceea pe care o croesc judecătorii din Petersburg.

Atunci sosi o scrisoare dela Vladimir pentru mama ei. Spunea tânărul ofițer că dănsul are o situație frumoasă la Petersburg în slujba statului și vrea să se însoare.

S'a gândit la Lisaveta, că ar fi tocmai fata pe care ar dori-o să-i fie soție. O fiică de funcționar. Rang la rang!

Mama Lisavetei zâmbi cu mulțumire. Putea să împlinească deci ultima dorință a sofului ei!

Lisaveta însă se opuse din toată inima și fu revoltată cum n'o văzuse niciodată.

În ziua următoare veni Vladimir în persoană să ia răspunsul. Mama Lisavetei se ruga și plîngea zădarnic.

— Vezi, copila mea, pe Anton nu poți să-l iei niciodată, căci este stigmatizat pe toată viața lui. Apoi nu poți să știi, dacă el acolo în orașul mare ți-a rămas credincios.

«Un om care a stat la închisoare, e capabil de orice.

«Gândește-te, Lisaveto, că eu am promis tatălui tău că nu te vei mărită decât după un slujbaș al statului. Și el a murit în credința că eu îmi voi ținea promisiunea.

«Gândește te, că e un mare rău să nu împlinești ultima dorință a unui părinte!»

Lisaveta încercă o luptă grea, ea își iubea părinții, și a fost întotdeauna un copil supus. Așa o învățase preotul, că trebuie să asculte întru toate de mama ei.

Toată lumea laudă pe Vladimir ca pe un om brav, pe când despre Anton ziceau că este un om pierdut.

Deși inima ei nu voia să creadă: cum a putut să se strice astfel logodnicul ei tainic? În cele din urmă cedă, cu suflul greu.

Și mama își îmbrățișă copila numind-o: bună, ascultătoare.

A doua zi veni Vladimir și copila îi spuse tremurând că o să-l ia. Dar când el vru s'o strângă în brațe și s'o sărute, ea se smulse din mâinile lui și fugi în altă cameră.

În sufletul ei iubea pe Anton și fu o mireasă tare nefericită.

Vladimir ținu ca nunta să se facă cât mai curând.

Lisaveta își lucră rufăria tăcută, tristă, par'că și-ar fi cusut linioliul de înmormântare.

Ea, care fusese altă dată atât de veselă. Vladimir își execută voința. Abia trecu o lună și se făcū nunta.

Apoi tânăra pereche plecă la Petersburg instalându-se în micul lor menaj.

III

Lisaveta rămase aceeași. Simțea o teamă involuntară față de omul care eră acum soful ei, și se ținea pe cât se putea, departe de dănsul.

Când observă Vladimir că nevasta lui nu-l poate suferi, își schimbă maniera. Caracterul lui brutal ieși la iveală și fu crud, neîndurat cu ea, de câte ori nu-i intră în voie.

Concurs

Pentru liferarea de:
1. Pâne de grâu.
2. Fâină de grâu.
3. Carne de viță.
4. Carne de vițel.
5. Carne de porc, și
6. Unsoare de porc, toate de prima calitate pentru alimentarea alor 120-200 elevi dela seminarul arhidiecezan teologic-pedagogic ortodox român, «Andreian» din Sibiu în anul școlar 1918/19.

Doritorii de a reflecta la careva din acestea poziții să-și înainteze ofertele în scris, provăzute cu timbru de 1 cor., în persoană la subsemnatul, până în 7/20 August inclusive, unde vor afla mai deaproape și condițiile speciale pentru încheierea contractului cum și eventual alte informații. Ofertele intrate după termin nu se vor lua în considerare. Sibiu, la 10/23 Iulie 1918.

Aurel Popoviciu duhovnic, econ. sem.

Concurs

Pentru primirea elevilor în internatul gr.-or. român din Beiuș pe anul școlar 1918/1919 se publică concurs pe lângă următoarele condiții:

Petițiile de primire însoțite de testimoniul școlar, extras de botez și atestat medical cumcă recurentul este deplin sănătos, sânt a se adresa rectorului internatului până la 2/15 August 1918.

Taxa anuală de întreținere e de 1550 coroane, care sumă se va solvi în patru rate: la înscriere 400 cor. în 15 Noemvrie 400 cor. în Februarie 1919 375 cor. și în 15 Aprilie 1919 375 cor. Tot la înscriere se va mai solvi o taxă de 10 cor. pentru biblioteca internatului și corespondare cu părinții.

Taxa de întreținere se va solvi în trei rate, fără considerare la începutul sau finalul anului școlar. Reducerea taxei nu se admite sub nici un titlu.

Înainte de primire părinții au să subscrie o declarațiune, că cunosc și se supun condițiilor de primire.

Elevii primesc în internat întreținerea întreagă: locuință, vipt, lumină electrică, încălzit, spălat, medic, medicamente, scaldă și instrucție.

Fiecare elev intern are să aducă cu sine: una saltea pentru paie, 2 cearșafuri de pat, plapomă, 2 cearșafuri de plapomă, 2 perine și vestmintele trebuincioase, despre cari va face inventar în două exemple. În albituri să fie cusut cu fir întreg numele.

Internatul își rezervă dreptul de a pretinde o anumită cantitate de alimente în taxa de întreținere.

„IULIA“

Institut de Credit și econ. societ. pe acțiuni în Gyulafehévár.

CONVOCARE.

P. T. domnii acționari ai institutului de credit și economii «IULIA», societate pe acții în Gyulafehévár, prin aceasta se invită, în sensul statutelor § 14 și următorii, la

adunarea generală extraordinară,

care se va ține în 27 August 1918 eventual în 16 Septemvrie 1918 st. nou, înainte de ameazi la 9 ore în localul institutului.

Obiectele sunt:

- 1. Raportul direcțiunii și al comisiunii de supraveghiere.
2. Alegerea unui membru în direcțiune.
3. Urcarea capitalului prin o emisiune nouă.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare în persoană ori prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune la cassa institutului acțiile și eventual plenipotența până la 26 August 1918 st. n., la 5 ore după ameazi. La adunarea generală pot participa numai acei acționari, cari cu 6 luni mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și cari și-au depus acțiile până în 26 August 1918 la 5 ore d. a. la cassa institutului. Totodată se aduce la cunoștința acționarilor, că cu 8 zile înainte de adunarea generală în localul institutului și în orele de oficiu se poate vedea raportul direcțiunii.

Alba-Iulia, în 16 Iulie 1918.

„Iulia“, institut de credit și economii, societate pe acții.

I. Fulea m. p.

Ioan Teculescu m. p.

Acei elevi, cari în decurs de 8 zile după expirarea termenului pentru solvirea ratelor, nu și-au achitat taxele, vor fi excluși din internat, iar aceia cari fără motiv acceptabil vor părăsi internatul în decursul anului, vor avea să desdauneze internatul cu câte 40 cor. pentru fiecare lună ce mai este din anul școlar.

Se observă că vor avea să petiționeze pentru primire și acei elevi cari au fost așezați în internat în anul trecut.

Oradea-mare, la 5/18 Iulie 1918.

Consistoriul eparhial gr.-or. român.

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de învățator la școala noastră confesională din Blajfățul de sus în protopresbiteratul Bistriței, prin aceasta se publică concurs cu termin de 25 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

a) Salar fundamental de 1200 cor. plătit în rate lunare anticipate din cassa bisericii;

b) cortel în natură, grădină și un stângin de lemne de foc;

c) Pentru încălzitul și curățitul salei de învățământ se îngrijește parohia.

Reflectanții calificați își vor înainta cererile de concurs documentate după regulamentul la oficiul protopresbiterat ort. rom. din Bistrița—Besztercze și li se dă voia a se prezentă și în comună pentru a se face cunoscuți.

Alesul va fi îndatorit a instrua elevii în cântările bisericești liturgice și a-i conduce în Dumineci și sărbători la biserică.

Bistrița, 29 Iunie 1918.

Oficiul protopresbiterat ort. rom. în conștelegere cu comitetul parohial.

Gregoriu Pletosu, protopop.

Concurs.

Precum se vede din concluzul comitetului parohial din ședința sa ordinară ținută în Băcia la 1/14 Iulie 1918, comuna bisericească Băcia, având trebuință de un cantor bisericesc diplomat, care să conducă regulat strana și cântările liturgice și să aibă și cunoștința temeinică a tipicului bisericesc la utrenie și Sfta liturgie, prin aceasta se publică concurs în «Telegraful Român» cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Salarul împreună cu acest post de cantor sistematizat e 200 coroane, salar fix plătit din cassa bisericii; 50 cor. remunerație dela preotul actual și local, drept relut de prescuri, și alte venituri stolare în cvota de 1%, din venitul preotului.

Concurenții vor avea a-și înainta rugățile accludând atestatul școlar, diploma de cantor și atestat de botez oficiului parohial ort. rom. din Băcia, având a se prezentă în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserica de aici pentru cunoștință, și arătarea dexterității lor în cântări și tipic. Cei ce vor fi dexteri în cântarea irmoaselor și vor putea forma cu tinerimea cor în 2 voci, vor fi preferiți și se vor putea bucura de un onorar de 50 cor. pe an plătite din casseta parohului.

Cvartir liber vor avea din partea comunei bisericești.

Băcia, la 1/14 Iulie 1918.

Ioan Stăngu, paroh președ.

Ioan Pop, notar.

Hallo!

Negustori și Doamne!

Lipsa de oțet este înlăturată prin rețeta deplin probată a doctorului Bendauer. Cheltuielile pentru a prepară un litru fac 20 fileri. Contra unei mărci poștale de 2 cor. se trimite îndată rețetul.

Reprezentantul general A. D. S.

Nagyszeben, Wintergasse 5.

(151) 6-6

Puterea cenzurei

nu poate suprimă știrea: pu-diana și crema sânt cele mai excelente mijloace de frumuseț.

Doză de probă 3— K

Doză mare. . . 6— K

De vânzare pretutindeni!

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu— Nagyszeben, se află de vânzare :

Biserica catedrală

dela

Mitropolia ortodoxă română în Sibiu.

Istoricul zidirii (1857—1906)

de

Dr. Ilarion Pușcariu, Dr. E. Miron Cristea și Mateiu Voileanu.

Cu 24 ilustrațiuni și 3 faesimile.

Prețul 4 cor., plus 60 fil. porto recomandat.

Potire, Discuri, Lingu- rife, Cădelnițe, Cruci și : : : Candele : : :

se pot procura prin

Librăria Arhidiecezană.

In editura «Librăriei arhidiecezane» din Sibiu— Nagyszeben a apărut și se află de vânzare

Apostolul

care cuprinde

Faptele și epistolele Sfinților Apostoli.

Tipărit în zilele Preainălțatului Impărat și Rege Carol al IV-lea, cu binecuvântarea Înalt Preasfin- țitului Domn Vasilie, Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Mitropolit al Românilor de religiunea greco-orientală din Un- garia și Transilvania, consilier intim de stat al Maiestății Sale ces. și reg.

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă K 15—, plus porto postal K 3— Legătură imitație de piele K 20—, plus porto postal K 3—.

Revanzătorilor li se dă 10% rabat.

A apărut și se află de vânzare la Librăria : Arhidiecezană din Nagyszeben—Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților ro- mâni și ale elevilor seminariail de

Aurel Popoviciu,

duhovnic-econom seminarial, instructor de cân- tări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiece- zan prin decusul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor. plus 50 fil. porto, recomandat.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu— Nagyszeben se află de vânzare :

Semințe din agrul lui Cristos

cuvântări bisericești pe toate Duminicile și sărbătorile de peste an, precum și la casuale bisericești, publice și private de

Zacharia Boiu, fost asesor consist., etc.

Tomul I: Cuvântări la Duminicile de peste an.

Tomul II: Cuvântări la praznicele și sărbătorile de peste an, precum și la casuale bisericești.

Tomul III: Cuvântări bisericești la înmormântări, parastase și alte festivități funebreale. Adaus de texturi biblice pentru cu- vântări funebreale.

Cuvântări funebreale și memoriale.

Prețul: de fiecare tom 3 Coroane plus porto postal 3 Coroane.

In editura comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere româ- nească, făcută de dl T. V. Păcățian a apărut

Evangelia ca bază a vieții.

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de con- vîngere temele următoare: Principiile funda- mentale ale civilizațiunii. Educarea voinței în spirit creștiness. Degenerarea morală. Subli- mitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.

Se află în deponat spre vânzare la Li- brăria arhidiecezană din Sibiu. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 15 fileri porto postal.

Revanzătorilor li se dă 20% rabat.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu : Nagyszeben se află de vânzare :

Casa dela Jerihon

omili și cuvântări bisericești de

Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 7 + porto recom. 50 fil.